

Nota

Penitencjarii Apostolskiej

o ważności forum wewnętrznego

i nienaruszalności pieczęci sakramentalnej

Wydawnictwo Ojców Franciszkanów
Niepokalanów 2019

Tytuł oryginału:

Nota sull'importanza del foro interno e l'inviolabilità del sigillo sacramentale (29.6.2019), „L'Osservatore Romano” 148 (2019), s. 7-8.

Tłumaczenie i redakcja naukowa wydania:

o. dr Robert Leżohupski OFMConv.

Projekt okładki: Janusz Jaraźny

Skład: o. Leszek Kowalik OFMConv.

Korekta: Joanna Wójcik

© Copyright for this edition by

Wydawnictwo Ojców Franciszkanów Niepokalanów

Za zgodą Penitencjarii Apostolskiej, Prot. N.255/19
Watykan, dnia 21 sierpnia 2019 r.

Dokument podpisał

J.Em. kard. Mauro Piacenza, Penitencjarz Większy

ISBN 978-83-7766-186-4

Wydawnictwo Ojców Franciszkanów Niepokalanów 2019

Pałac, ul. O. M. Kolbego 5, 96-515 Teresin

tel. 46 864 22 08

e-mail: wydawnictwo@niepokalanow.pl

e-sklep: www.wydawnictwo.niepokalanow.pl

„Poprzez Wcielenie Syn Boży zjednoczył się w pewien sposób z każdym człowiekiem”¹; swoimi gestami i słowami oświecił naszą najwyższą i nienaruszalną godność; w sobie samym, umarłym i zmartwychwstałym, przywrócił do życia upadłą ludzkość, pokonując ciemność grzechu i śmierci; dla tych, którzy w Niego wierzą, przywrócił relację ze swoim Ojcem; wraz z wylaniem Ducha Świętego uświęcił Kościół, wspólnotę wierzących, jako swoje prawdziwe ciało i udzielił mu swojej własnej proroczej, królewskiej i kapłańskiej mocy, aby był na świecie przedłużeniem Jego własnej obecności i misji, głosząc prawdę ludziom dobrej woli wszystkich czasów, prowadząc ich do blasku Jego światła, pozwalając, by ich życie zostało prawdziwie dotknięte i przemienione.

W tym tak trudnym okresie historii ludzkości rosnący postęp naukowo-techniczny nie wydaje się odpowiadać stosownemu rozwojowi etycznemu i społecznemu, ale raczej rzeczywistej „inwolucji” (regresowi) kulturowej i moralnej, która zapomina o Bogu – jeśli nie traktuje Go jak wroga – i staje się niezdolna do uznania i szacunku, w każdej sferze i na każdym poziomie, odnośnie do podstawowych współrzędnych ludzkiej egzystencji, a wraz z nimi odnośnie do samego życia Kościoła.

„Jeśli wraz z postępem technicznym nie dokonuje się postęp w formacji etycznej człowieka, we wzrastaniu człowieka wewnętrznego [...], wówczas nie jest on

¹ Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* (7 grudnia 1965), nr 22.

postępem, ale zagrożeniem dla człowieka i dla świata”². Również w dziedzinie komunikacji prywatnej i mass-medium „możliwości techniczne” rozwijają się w sposób nieproporcjonalny, co nie oznacza jednak wzrostu w umiłowaniu prawdy, w zaangażowaniu się w jej poszukiwanie, w poczuciu odpowiedzialności przed Bogiem i ludźmi. Można nakreślić niepokojącą dysproporcję pomiędzy środkami komunikacji a etyką. Wydaje się, że hipertrofia (przerost) komunikacyjna obraca się przeciwko prawdzie, a w konsekwencji przeciwko Bogu i przeciwko człowiekowi; przeciw Jezusowi Chrystusowi, Bogu, który stał się człowiekiem, i przeciw Kościołowi, jego historycznej i rzeczywistej obecności.

W ostatnich dziesięcioleciach rozprzestrzeniło się pewne „pragnienie” informacji, prawie że niezależnie od ich autentycznej wiarygodności i użyteczności, aż do tego stopnia, iż „świat komunikacji” zdaje się „zastępować” rzeczywistość, zarówno przez uwarunkowanie postrzegania, jak i manipulowanie jego znaczeniem. Na ową tendencję, która może przybierać niepokojące chorobliwe cechy, niestety nie jest odporna nawet sama struktura kościelna, która żyje w świecie i czasami przyjmuje jego kryteria. Nawet wśród wierzących często cenne energie są wykorzystywane w poszukiwanie „wiadomości” – lub też prawdziwych, rzeczywistych „skandali” – zgodnie z wrażliwością pewnych grup opinii publicznej, z celami i założeniami, które z pewnością nie należą do teandrycznej (bosko-ludzkiej) natury Kościoła. Wszystko to wyrządza poważną szkodę głoszeniu Ewangelii każdemu stworzeniu oraz potrzebom misji. Musimy pokornie uznać, że czasami nawet szeregi duchowieństwa, aż po najwyższe hierarchie, nie są wolne od tej tendencji.

Faktycznie, przyzywając osąd opinii publicznej jako trybunał ostatniej instancji, zbyt często ujawnia się informacje, dotyczące również najbardziej prywatnych

² Benedykt XVI, Encyklika *Spe Salvi* (30 listopada 2007), nr 22.

i poufnych sfer, które nieuchronnie dotyczą życia Kościoła. Wywołują one – albo przynajmniej mogą im sprzyjać – pochopne orzeczenia, które bezprawnie i nieodwracalnie szkodzą dobremu imieniu innych, jak również prawu każdej osoby do obrony jej intymności (por. kan. 220 KPK). W takim scenariuszu brzmią szczególnie aktualnie słowa św. Pawła do Galatów: „Wy zatem, bracia, powołani zostaliście do wolności. Tylko nie [bierzcie] tej wolności jako zachęty do [hołdowania] ciału [...]. A jeśli u was jeden drugiego kąsa i pożera, baczenie, byście się wzajemnie nie zjedli” (Ga 5,13-15).

W tym kontekście wydaje się potwierdzać pewne niepokojące „negatywne uprzedzenie” wobec Kościoła katolickiego, którego istnienie jest kulturowo przedstawiane i społecznie na nowo tłumaczone, z jednej strony, w świetle napięć, które mogą wystąpić w samej hierarchii, z drugiej zaś w związku z niedawnymi skandalami związanymi ze strasznymi nadużyciami popełnionymi przez niektórych członków duchowieństwa. To uprzedzenie, nieświadome prawdziwej natury Kościoła, jego autentycznej historii i rzeczywistego oraz korzystnego wpływu, jaki zawsze miał i ma w życiu ludzkim, czasami przekłada się na nieuzasadnione „roszczenie”, aby sam Kościół w pewnych sprawach dostosowywał swój porządek prawny do systemów cywilnych państw, w których żyje, jako jedynej możliwej „gwarancji poprawności i prawości”.

W obliczu tego wszystkiego, Penitencjaria Apostolska uznała za stosowne interweniować poprzez niniejszą Notę, aby potwierdzić znaczenie i zachęcić do lepszego zrozumienia tych pojęć, typowych dla komunikacji kościelnej i społecznej, które dzisiaj wydają się być coraz bardziej obce opinii publicznej, a czasami nawet samym cywilnym systemom prawnym: pieczęć sakramentalna, poufność nieodłącznie związana z forum wewnętrznym pozasakramentalnym, tajemnica zawodowa, kryteria i ograniczenia właściwe każdej innej komunikacji.